

FERDINAND DE SAUSSURE (1857. – 1913.)

SADRŽAJ

1. ŽIVOT I DJELA

1. ŽIVOT I DJELA

Rodio se u Ženevi a umro u Vufflens-le-Château kraj Morgesa. Saussure je utemeljitelj strukturalne lingvistike a time i strukturalizma općenito. Studirao je jezikoslovstvo u Leipzigu gdje je i doktorirao. Smatrao je da su pojedini jezici i njihov razvoj produkt govornog subjekta.

Saussure razlikuje jezik (*langue*), sposobnost govora (*language*) i individualni govor (*parole*). Boravi studijski u Parizu i vraća se u Ženevu gdje je radio na sveučilištu na katedri za indoeuropske jezike i sanskrt.

Od neke autonomne lingvistike može biti promatran tek jezik (*langue*) kao sustav znakova. Istovremeno jezik je već kao sustav znakova za Saussurea bio objekt zadane znanosti - semiologije. Tako je on odredio dva načina promatranja lingvistike: dijakrono, koje se tiče razvoja i povijesti; te sinkrono, koje ispituje aktualni sustav jezika. Govorni je znak Saussure odredio kao spoj govorne slike i predstavke, signifikant i signifikat, čime se vratio na razlikovanje stoika između *signatum* i *signans*.

Saussure je naglasio razliku između govornog znaka kao uzroka njezinog identiteta. Glas je signifikant po onom svom biti-različit-od-drugoga, a ne tek po konkretnom sadržaju. Signifikanti i signifikati su stoga vrijednosti koje nisu određene sadržajem, već negativno, po svojoj vezi s drugim terminima sustava. Njihova je određenija vlastitost da budu ono što drugi nisu. Može se, dakle, u jeziku kao sustavu znakova djelatno uočiti igra diferencija, igra koju po artikulaciji izgrađuju funkcije značenja, znak varira i traži nove, pri čemu jezik više ne ostaje zatvoren sustav.

Posebnu vrijednost ima govorni jezik a ne tek napisani. Sve je do otprilike 1930. godine strukturalizam bio ograničen na lingvistiku kako bi nakon njega slijedila strukturalna antropologija (C. Levi-Strauss), strukturalistička psihoanaliza (Jacques Lacan) i strukturalistička literarna znanost (Jean Strobinski i Roland Barthes).